

Joulukuussa 1997

Lausunto kasvihuonekaasujen päästöjä rajoittavasta Kioton protokollasta

Tekniikka Elämää Palvelemaan (TEP) ry:n lausunto Suomen hallitukselle kasvihuonekaasujen päästöjä rajoittavasta Kioton protokollasta

Onnittelemme Suomea ja maailmaa Kioton protokollan eli sitovan kasvihuonekaasujen päästörajoitussopimuksen hyväksymisestä 11.12.1997. Tunnustamme, että Kioton konferenssin tulos edustaa nykyoloissa suurta poliittista ympäristönsuojelumuotoista tahtoa, joka - vaikkakin ekologisesti riittämättömänä - antaa teollisuudelle ja hallituksille selvän signaalin kehityksen suunnasta.

Oletamme, että Suomi tulee aktiivisesti ajamaan päästörajoitusten tiukentamishjelmaa UNFCCC-prosessin puitteissa.

Varoitamme, että kasvihuoneilmiön pitäminen tieteellisellä varmuudella turvallisella tasolla edellyttäisi IPCC:n mukaan välitöntä 60% kasvihuonekaasupäästöjen vähennystä ja jatkossa lisää. Kioton protokolla merkitsee siirtymistä tuntemattomaan. IPCC on useimmissa raporteissaan oletanut optimistisesti, että poliittisesti pystytään jatkuvasti tiukentamaan päästörajoituksia, jolloin päädyttäisiin CO₂:n osalta korkeintaan kaksinkertaiseen ilmakehän pitoisuuteen esiteolliseen aikaan verrattuna. Vaikka voimakkaita positiivisia takaisinkytkentäprosesseja ei käynnistyisikään, jo tämä kehitys johtaa alueellisiin katastrofeihin erityisesti kehitysmaissa, mutta mahdollisesti maailmanlaajuisesti, mikäli lämpötilan nousuvauhti ylittää kasvillisuuden migraatiokyvyn ja johtaa siten kasvillisuuden katoamiseen. Positiiviset takaisinkytkennät, eli kasvihuoneilmiön aiheuttamat prosessit, jotka vahvistavat, mahdollisesti moninkertaisesti, kasvihuoneilmiötä, ovat valtava riski, jota ei ole toistaiseksi otettu huomioon IPCC:n esittämissä laskelmissa. Esim. valtamerien ja maaperän CO₂-nielun muuttuminen CO₂-lähteeksi voi johtaa Venus-planeetan esimerkin mukaiseen tilanteeseen.

Ilmoitamme, että lukuisat tiedemiehet ovat huolestuneet riskistä, jota ollaan ottamassa, ja ovat turhautuneet päättäjien ja suuren yleisön hitaudesta ottaa viesti riskistä vastaan. Suurta huolta aiheuttaa myös teknologinen suuntaus, joka pyrkii vaikuttamaan ongelman oireisiin ongelmien syiden sijaan (esim. CO₂:n upotus mereen ja maaonteloihin).

Toivomme, että Suomi pyrkii voimakastahtoisesti, maakohtaisesti -8%:n tavoitteeseen oman ei-sitovan ympäristöohjelman kautta.

Esitämme valmisteltaviksi seuraavia toimenpiteitä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Rakennusmääräysten tiukentaminen: lämmitysenergian kulutustavoitteeksi korkeintaan 100 kWh/m² vuodessa uusille rakennuksille.
- Tuki energiakorjauksille erityisesti kosteusvauriokorjauksen yhteydessä.
- Laki, joka pakottaa sähköyhtiöt ostamaan pientuottajien sähkön n. 80% hinnalla yhtiöiden myyntihinnasta.
- Yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon laajentaminen pienempiin yksiköihin (se on mahdollista 1000 kertaa pienemmissä yksiköissä Suomen nykytekniikkaan verrattuna eli aina talotason järjestelmiin asti).
- Laajennetaan MOTIVAn toimintaa.
- Liikenteen biopolttoaineet verottomiksi.
- Kielletään suora sähkölämmitys uusissa taloissa; sen sijaan tuetaan vesikiertoista lämpöpumppu- ja aurinkokeräinlämmitystä.
- Lopetetaan hiilen käyttö vuoteen 2020 mennessä.
- Tuetaan puu- ja tuulienergian tuotantoa.
- Otetaan uudelleen käyttöön CO₂-vero jatkuvasti kiristyvällä verotusasteella.
- Lisätään energian säästön, energian tuotannon ja käytön tehokkuuden sekä uusiutuvien energianlähteiden koulutusta kaikilla koulutusasteilla, erityisesti peruskouluissa, lukioissa sekä insinööri- ja arkkitehtikoulutuksessa.

Tämä lausunto vastaa myös TEPin Suomessa edustamien järjestöverkostojen INESin ja INFORSEn käsityksiä ja maailmanlaajuisia lausuntoja.

INES (International Network of Engineers and Scientists for Global Responsibility) on kehityksen suunnasta huolestuneiden tiedemiesten ja insinöörien maailmanlaajuinen kattojärjestö. INESin amerikkalainen jäsen Union of Concerned Scientists julkaisi lokakuussa yli 1500 professorin (mm. Georg H. v. Wright ja Olli V. Lounasmaa), mukaanlukien 109 nobelistin, vetoomuksen vahvan ilmastosuojelusopimuksen hyväksymiseksi Kiotossa.

INFORSE (International Network for Sustainable Energy) on maailmanlaajuinen järjestöverkko, jolla on 170 jäsenjärjestöä yli 60 maasta. INFORSE esitti vetoomuksensa Kiotossa 8.12.

TEP (Tekniikka Elämää Palvelemaan ry.) on tiedemiesten ja insinöörien järjestö, joka pyrkii edistämään ekologisen teknologian koulutusta ja käyttöä.